

навчає, та трансляція тим, хто навчається, може лише полегшити процес комунікації, навчання, оволодіння загальними культурними засадами та професійною культурою лікаря.

Змінивши риторику зі збереження «мертвої» античної спадщини на здатність оволодіти кодом сьогодення, ми переведемо латину у нову парадигму, у жодному разі не пориваючи із традиціями класичної культури й освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кей А. Буде боляче. Таємні щоденники лікаря-ординатора. Х.: Віват, 2020. - 256 с.
2. Марш Г. Історії про життя, смерть і нейрохірургію : зб. оповідань. Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. 320 с.
3. Latintutorial. URL: <https://www.youtube.com/user/latintutorial>
4. Legonium. URL: <http://www.legonium.com/>
5. Mukherjee Siddhartha. What the Coronavirus crisis reveals about American medicine / The New Yorker. April 27, 2020. URL: <https://www.newyorker.com/magazine/2020/05/04/what-the-coronavirus-crisis-reveals-about-american-medicine>
6. Polymathy. URL: <https://www.youtube.com/channel/>
7. UCLbiwlm3poGNh5XSVIXBkGA
8. Scorpio Martianus. URL: <https://www.youtube.com/channel/>
9. UCRllohBcHec7YUgW6HfltLA
10. Sutura Lanx. URL: <https://www.youtube.com/channel/UCLbiwlm3poGNh5XSVIXBkGA>
11. GNh5XSVIXBkGA
12. Viktor Stavnyuk. URL: https://www.youtube.com/channel/UCM2hwWi91_ZPImQ2GUx0Znw
13. Wi91_ZPImQ2GUx0Znw

УДК 821.111.-3.09 О. Генрі

Лозенко В. В.
Харківський національний медичний університет,
Харків, Україна

ХУДОЖНЯ СПЕЦИФІКА НОВЕЛИ «ФАРАОН І ХОРАЛ» О. ГЕНРІ

Дана стаття присвячена художнім особливостям новели «Фараон і хорал» американського письменника О. Генрі. У ході дослідження твору було виявлено такі характерні для письменника особливості, як іронія, поєднання комізму та трагізму, динамічність сюжету. Головний герой новели «Фараон і хорал» — злодій Сопі, який використовує будь-який спосіб потрапити в тюрму. Тюрма означає зимовий притулок для безхатька Сопі. У пошуках спроб потрапити в тюрму Сопі приходиться до думки, що він буде заробляти чесною працею. Таке рішення герой прийняв, слухаючи прекрасну музику біля церкви. Іронія міститься в тому, що після прийняття такого рішення полісмен заарештовує Сопі. Привертає увагу назва оповідання «Фараон і хорал», поєднання в ньому комічного та високого, піднесеного: фараон (the cop) на слензі означає «полісмен», «поліцейський». Хорал (the anthem), у свою чергу, має значення «гімн», «урочиста пісня». Антитеза комічного та трагічного, гумористичного і піднесеного виявляється одним із характерних прийомів автора, завдяки якому створюється оригінальний сюжет з непередбаченою розв'язкою. Антитестичний прийом підсилює трагікомізм зображених ситуацій.

У даній новелі О. Генрі творчо використав поетику анекдоту, іронії, захопливої інтриги.

Ключові слова: іронія, комізм та трагізм, динамічність сюжету, церковна музика, поетика анекдоту.

The present article is devoted to literary peculiarities of the story "The cop and the anthem" by O. Henry. The research of the story has defined such author's characteristic literary features as irony, combination of comedy and tragedy, dynamism of the plot. The main character of the story "The cop and the anthem" is a thief named Soapy who uses any chance to go to prison. The prison means the winter shelter for homeless Soapy. Searching trials to go to prison, Soapy took decision to make money for living by honest way. Such decision was taken by the character while listening to wonderful music near the church. Irony consists in that Soapy was arrested by a policeman. It is worth concentrating on the name of the story "The cop and the anthem", combination of comic and supreme, exalted: the "cop" means "policeman" in slang. The anthem, in its turn, has the meaning "ceremonial \ solemn song". Antithesis of comic and tragic, humorous and exalted is one of characteristic author's conceit due to which the original plot is created with unexpected ending. Antithetical conceit emphasizes tragic and comic of the situations depicted.

In this story O. Henry used creatively poetics of anecdote, irony, exciting intrigue.

Key words: irony, comic, tragic, dynamism of the plot, church music, poetics of anecdote

Американський письменник О. Генрі (1852-1910, справжнє ім'я Вільям Сідні Портер) увійшов у світову літературу як визнаний майстер новели. На честь О. Генрі було засновано літературну премію за найкраще оповідання, яка присуджується щорічно з 1918 року. Для новел О. Генрі характерні динамічний сюжет, тонкий гумор, іронія, оригінальна розв'язка. Творчість знаменитого новеліста досліджували Л. Анікст, Д. Жданова, М. Костюченко, І. Левідова, Є. Сибірцева тощо. Вчені вивчали художні особливості творів письменника, зокрема іронію та динаміку сюжету, лінгвостилістичну специфіку, ігрові елементи. Особливу увагу дослідники приділяють функції тропів та фігур мовлення у поезиці О. Генрі: «Намагаючись передати у новелах своє специфічне сприйняття життя, в якому можливо все, в якому випадок вирішує долю людини, він (О. Генрі – В.Л.) випрацьовує вишукану, стилістично витончену мову, не просто насичену всілякими тропами, фігурами мовлення та іншими лінгвістичними прийомами, але й фактично цілком складену з них» [3].

На сторінках оповідань О. Генрі зобразив життя американського суспільства початку ХХ століття. Об'єктом його уваги були представники різних суспільних груп – від злодія або повії до респектабельних джентльменів та багатіїв (власники ранчо, торгових фірм, банкіри).

Кожний характер, створений американським новелістом, унікальний, зі своїми інтересами та думками. І водночас герої оповідань втілюють певні типи американського суспільства початку ХХ століття. Наприклад. Сопі з оповідання «Фараон і хорал» – це образ дрібного шахрая, який відмовився заробляти чесною працею. Така праця не дає пристойного зимового притулку на відміну від тюрми, куди так мріє потрапити Сопі: тюрма дає тепло і їжу. І в той же час Сопі не властива примітивність судження. Сопі огидно приймати допомогу від благодійних організацій, бо це завжди потребує приниження. Сопі обирає шлях

правопорушника, бо закон, на відміну від благодійних організацій, поводить гідно навіть із злочинцями: порушив закон – потрапив у тюрму, але без будь-якого приниження людської особистості. У тюрмі ув'язнені працюють, однак їм дають тепло та їжу. З гіркою іронією О. Генрі демонструє, що благодійність та доброта не завжди співвідносяться з повагою до особистості, якщо у неї немає грошей.

Образ Сопі потребує більш детального вивчення для розуміння художньої специфіки новели «Фараон і хорал» О. Генрі. Злодій Сопі майже все життя тільки те і робив, що грабував людей, займався шахрайством. Сопі просто не знав, чим ще прогледувати себе. Вище вже було зазначено, що благодійність, зокрема благодійні обіди та милість багатіїв огидні Сопі: «...для такої гордої людини, як Сопі, дари благодійності були надто обтяжливі. За допомогу з рук філантропів треба було платити якщо не грошима, то приниженням» [2]. Сопі шукав способи потрапити у тюрму, бо наближалася зима, а дома у головного героя не було. Тюрма означала захист від голоду та холоду. Іронія полягає в тому, що жодна спроба не вдається: Сопі не вдалося задарма пообідати в розкішному ресторані; в більш дешевому ресторанному закладі робітники його просто викинули на вулицю, не викликаючи поліцію; людина похилого віку, у якій Сопі викрав парасольку, не впізнає свою річ; кидання камінням у магазинну вітрину теж не призводить до жаданого арешту: Сопі сприймають за одного з п'ятих студентів, які святкували якусь подію; молода дівчина, до якої чіпляється Сопі в надії, що вона викличе поліцію, виявляється повією.

Зупинившись біля церкви, Сопі почув прекрасну музику. Ця музика зачарувала Сопі. У ту саму мить герой вирішує ніколи не грабувати людей та чесно заробляти на життя. Сама музика виступає символом очищення душі Сопі. Здатність музики створювати єдиний гармонійний настрій у багатьох людей вважається мистецтвом. Комізм виявляється в тому, що після прийняття такого рішення Сопі заарештовують за підозрілу поведінку біля церкви. У новелі простежується один з головних прийомів О. Генрі – трагікомічність, яку можна інтерпретувати по-різному: арешт може бути і благом (зимовий притулок) і покаранням Сопі.

Привертає увагу динаміка сюжету. Спроби Сопі потрапити до тюрми, що знаходилася на Острові, окреслені декількома фразами, які детально характеризують і самих персонажів, і саму ситуацію. Короткими влучними фразами описано сприйняття Сопі своїх невдалих спроб: «Здавалося, що епікурейський шлях на жаданий Острів відрізано. Треба було вигадати інший спосіб пробратися до в'язниці» [2]. «Арешт видавався йому рожевою мрією. Острів знову відступив кудись дуже далеко. Полісмен, який стояв біля аптеки, що в сусідньому будинку, засміявся і пішов собі вулицею» [2]. «Сопі здавалося, що він приречений лишитись на свободі» [2]. «Безутішний Сопі припинив свої марні домагання. Невже жоден полісмен не схопить його за барки? Уява малювала йому Острів як недосяжну Аркадію» [2]. «Йому хотілося потрапити їм (полісменам – В.Л.) у руки, а вони, здавалося, ставились до нього як до непогрішного папи Римського» [2]. Комізм ситуації посилюється метафорами, якими Сопі наділяє тюрму та шлях до неї – рожева мрія, недосяжна Аркадія, епікурейський шлях до Острова.

Слід звернути увагу на назву оповідання – «Фараон і хорал». «Фараон» (the sor) на сленгу означає «полісмен». Лексема «хорал» (the anthem) має значення «гімн», «урочиста пісня». Антитеза низького (сленг) і високого, гумористичного та піднесеного є «візитною карткою» О. Генрі. Антитечний прийом виявляється

одним з характерних літературних прийомів американського новеліста, завдяки якому створюється нетривіальна новела: оригінальний сюжет, динамічність подій, непередбачена розв'язка. Антитечність самої назви готує до яскравих метафор в оповіданні (тюрма – недосяжна Аркадія, спроба потрапити у тюрму – рожева мрія).

Висновки. Художню специфіку оповідання «Фараон і хорал» складають такі літературні прийоми, як іронія, трагікомічність зображених ситуацій, оригінальний сюжет, антитеза, метафори. Все це доповнюється наявністю подвійної розв'язки сюжету: очікуваної (каяття Сопі і початок його нового життя) та непередбаченої (арешт Сопі полісменом). Фінал оповідання постає трагічним і комічним одночасно: Сопі заарештовують у той момент, коли він вирішив виправитися. Однак у той же час збувається довгоочікувана мрія головного героя: потрапити у тюрму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балдицын П. Развитие американской новеллы О. Генри // История литературы США. Литература начала XX в. Москва: ИМЛИ РАН, 2009. Т. 5. – С. 596.
2. О. Генрі. Фараон і хорал. [електронний ресурс]. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=504> (дата звернення 3.04.2021).
3. Жданова Д.А. Язык, жизнь и игра в новеллах О. Генри [електронний ресурс]. URL: <https://vestnik.journ.msu.ru/books/2012/1/yazyk-zhizn-i-igra-v-novellakh-ogenri/> (дата звернення 4.04.2021).
4. Корнейчук Д. Король юмористического рассказа // О. Генри. Рыцарь удачи. Москва: Эксмо, 2006. – С. 5–14.
5. Старцев А. О. Генри и его рассказы // О. Генри. Полное собрание рассказов: В 3 т. Т. 1. Екатеринбург: У-Фактория, 2006. С.5–35.
6. Тимошенко Т. Средства создания комического эффекта в новеллах О. Генри // Вчені записки Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія». Харків, 2003. Т. 9. – С. 429–439.
7. Bloom H. O. Henry: Comprehensive research and study guide. Philadelphia, Penn: Chelsea House, 1999. – 63 p.
8. Voss A. The rise of the journalistic short story: O. Henry and his predecessors // The American short story: a critical survey. Norman: University of Oklahoma Press, 1973. – P. 114–126

УДК 378.016:811.111'342.3

Луньова Т. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка,
Полтава, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ TED TALKS ДЛЯ РОЗВИТКУ М'ЯКИХ НАВИЧОК ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Статтю присвячено з'ясуванню потенціалу ресурсу TED Talks для розвитку м'яких навичок у процесі вивчення англійської мови у вищій школі. У статті висловлено думку, що матеріали, розміщені на платформі TED Talks, можуть бути успішно використані не лише для вдосконалення власне мовних навичок (слухання, говоріння, письма), а й для розвитку м'яких навичок. Розвідка містить стислу характеристику поняття «м'які навички» й короткий огляд наявної практики використання ресурсу TED Talks для розвитку м'яких навичок